

Bouwen aan een school voor iedereen

Voorstelling vademecum - fundament Verbindend
schoolklimaat & bouwsteen welbevinden

29 september 2020

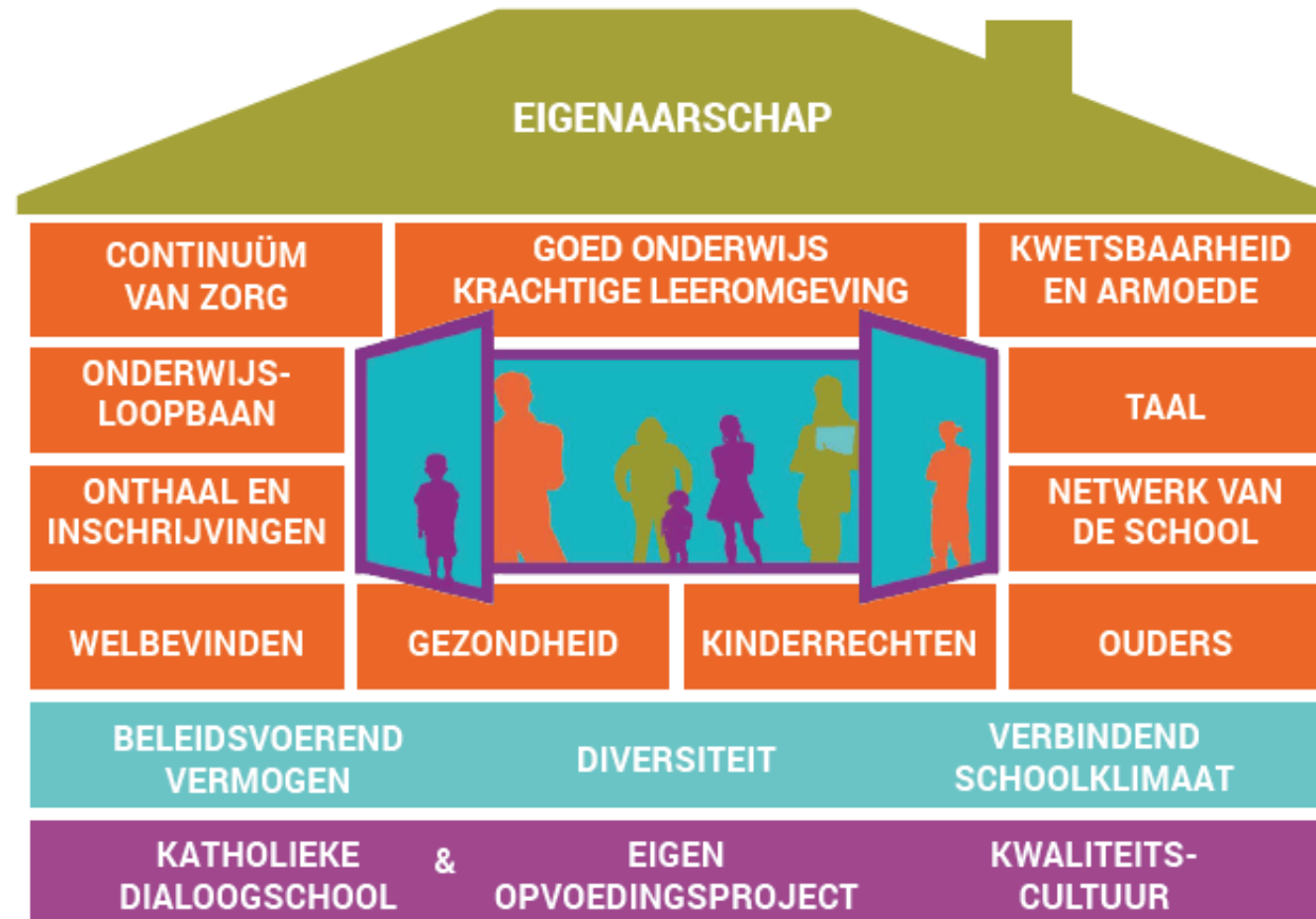

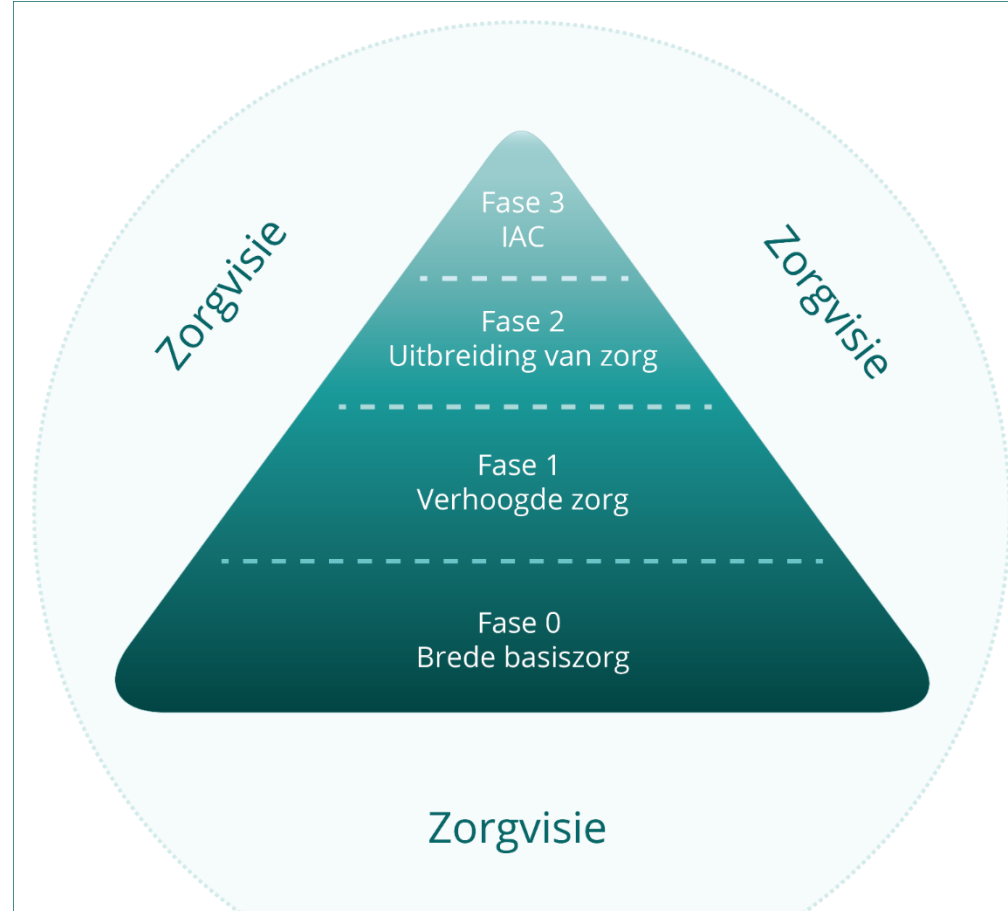
Katrien Bressers

Een huis:

grond, fundamenten, bouwstenen, een
venster en een dak

Het vademecum vertrekt vanuit een preventieve visie,
in plaats van een curatieve kijk.

Een vademecum is een naslagwerk

Een vademecum is een naslagwerk

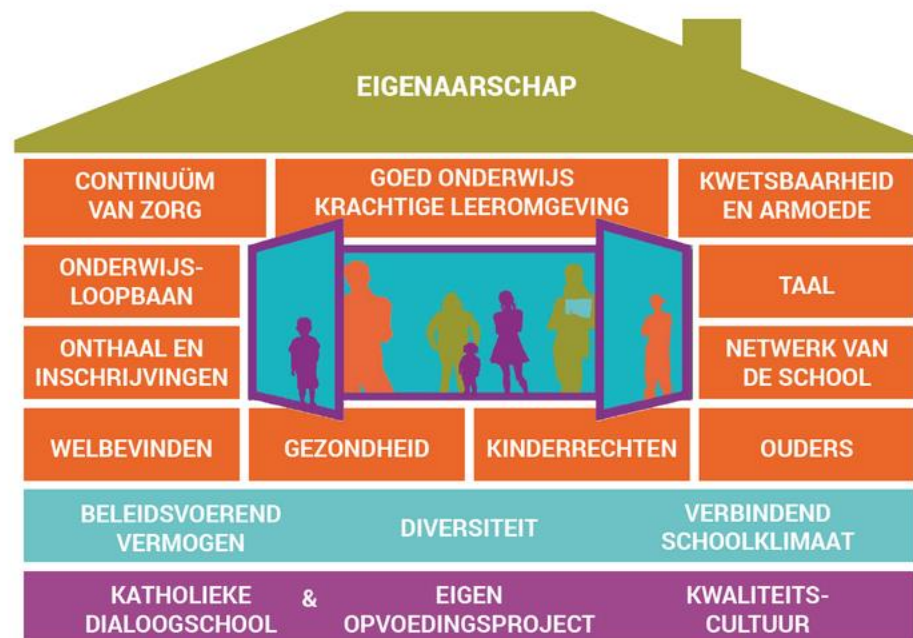
- Je consulteert het, maar 'rolt het niet uit'.
- Het geeft richting, maar schrijft niet voor.
- Het wil een betrouwbare metgezel zijn voor wie zich engageert in een katholieke dialoogschool.
- Het verwijst naar degelijke en relevante websites die informatie geven.
- Het wil je goesting geven om te reflecteren over hoe je samen kwaliteitsvol onderwijs voor alle leerlingen kunt realiseren.

- Geen wetboek, waar relevant wel verwijzingen naar wetgeving.
- Soms een model.
- Vaak een bibliografie.
- Vaak instrumenten en bronnen.

VADEMECUM ZORGBREED EN KANSENRIJK ONDERWIJS – BOUWEN AAN EEN SCHOOL VOOR IEDEREEN

VADEMECUM ZORGBREED EN KANSENRIJK ONDERWIJS – BOUWEN AAN EEN SCHOOL VOOR IEDEREEN

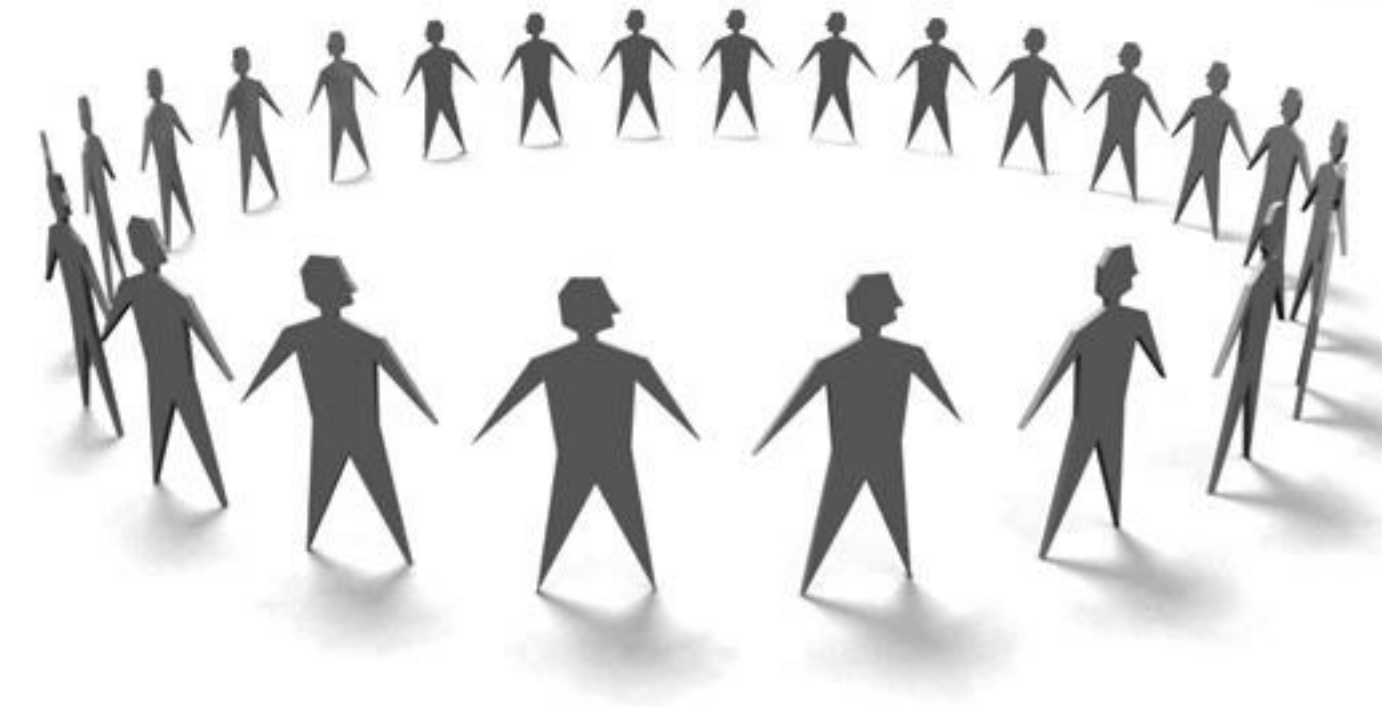

Vademecum zorgbreed en kansrijk onderwijs -
bouwen aan een school voor iedereen

De grond waarop wij bouwen

Beleidsvoerend vermogen
Diversiteit
Verbindend schoolklimaat
Goed onderwijs - krachtige leeromgeving
Continuüm van zorg
Kwetsbaarheid en armoede
Taal
Gezondheid
Welbevinden
Onderwijsloopbaan
Onthaal en inschrijvingen
Kinderrechten
Ouders
Netwerk van de school

Aan de slag met het fundament “VERBINDEND SCHOOLKLIMAAT”

Wat is een verbindend schoolklimaat?

- Iedereen (leerlingen, personeel, ouders) wordt gewaardeerd om wie hij is, om wat hij doet
- binnen de eigen mogelijkheden
- binnen afgesproken kaders
- basisbehoeften: veilig voelen, inbreng hebben, relaties kunnen aangaan
- Vraag om een beleid

Werken aan een verbindend schoolklimaat?

Bouwen we aan een school waar **iedereen** zich welkom en **thuis** voelt

-> *proactief*

- inzetten op **verbindende communicatie** vanuit gevoelens en behoeften, niet vanuit macht:
 - werkvormen en technieken als pro-actieve cirkels veelvuldig oefenen met lln en lkr
- centraal stellen en versterken van relaties
- welke pedagogische stijl hanteer je best in leiderschap en klasmanagement

Conflicten en spanningen te hanteren door de relaties terug op te bouwen.

-> *reactief*

- een **REACTIE-beleid** vanuit behoefte en relatie
- aandacht voor Herstel: **Herstelgericht omgaan** met conflict
- hoe organiseren we **waakzame zorg** en een intern netwerk voor ondersteuning op school?

Wat betekent investeren in relaties op school?

- leerling positief verbonden met school/lkr
- ernstig nemen, (mede)verantwoordelijk
- gewenst gedrag positief bekrachtigen

Hoe maakt de leraar het verschil?

- welbevinden van de leerling centraal:
 - zijn/haar tevredenheid
 - betrokkenheid bij het leren en leven in de les, klas, school
 - academisch zelfconcept
 - bewust werken aan positieve sociale relaties (in de klas, speelplaats,...)
 - pedagogisch klimaat (werkvormen, klassenmanagement, regels en communicatie)
- Gesprekscirkels: oefenen van formuleren gevoelens, gedachten en behoeften
- Zelfcontrole en geweldloos communiceren
- Er staan als een team
 - samen reflecteren
 - elkaar steunen als hulpbron = STEUNNETWERK

Kernvraag:

Hoe kunnen we een leefklimaat creëren waarin optimaal kan geleerd worden?

Antwoord:

Werken vanuit verbinding, vanuit de persoonlijk relatie, werken vanuit welbevinden

Maar HOE doe je dat dan?

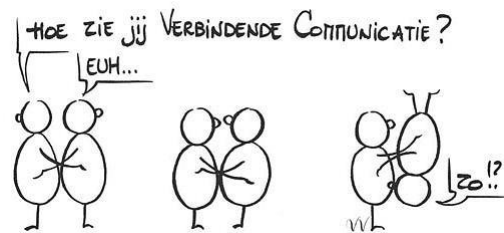

Hattie: impact op leerprestaties

Enkele sterk bepalende effectscores :

- Verwachtingen van de leraar (d=1,62)
- Relatie leraar-leerling (d=0,52)
- Feedback geven (d=0,70)
- Gedrag in de klas (d=0,62)
- Geen labeling (d=0,61)
- Geloofwaardigheid van de leraar
in de ogen van de leerling (d=0,90)
- Verwachtingen van leerlingen (d=1,44)
- **Definitieve uitsluiting van leerlingen (d= -0,62)**

Ingrediënten voor verbinding?

Hoe creëer je verbinding?

- Empathie
- Verbindende houding
 - Verbindend leer en leefklimaat
 - Verbindende autoriteit
 - Ontplooiingskansen voor iedereen
 - Conflicten zien als leermomenten
 - Veranderingsprocessen met respect voor iedres ritme
- Verbindende communicatie

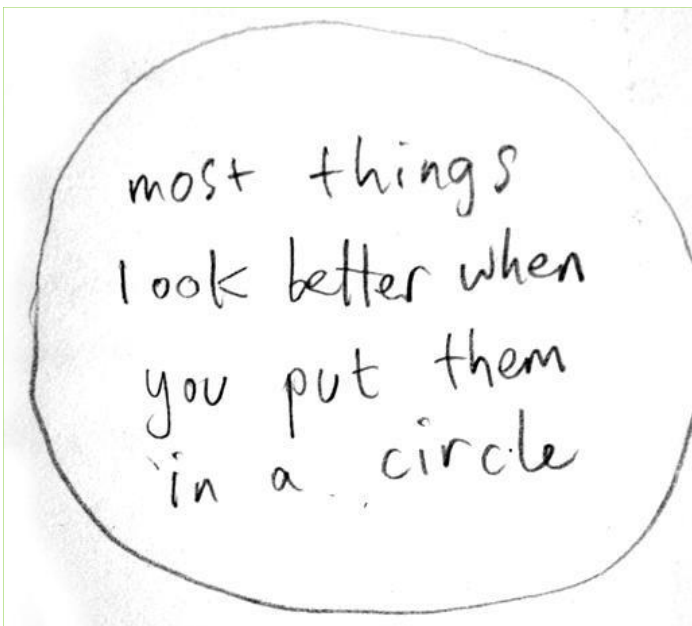

IJSBERGMODEL

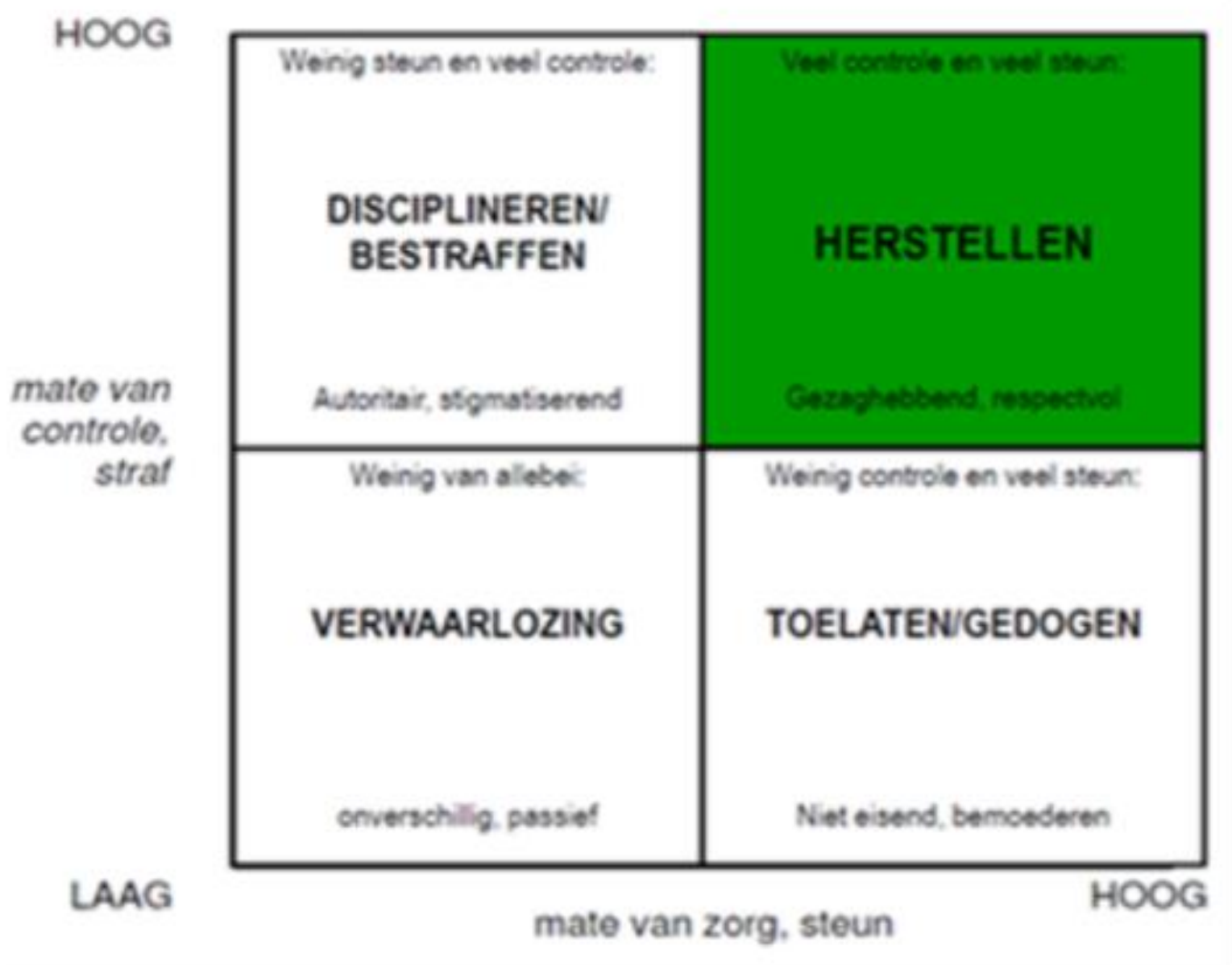
De proactieve cirkel als motor voor positieve relaties in de klas en op school

Brainstorm proactieve cirkel

- Denk eens na over hoe de proactieve cirkel kan ingezet worden tijdens een les over het klimaat?
- Welke vragen kan je hierbij stellen?

Bouwsteen welbevinden

Welbevinden op school vs. gezondheidsbeleid

- In de bouwsteen welbevinden gaan we dieper in op het luik psychisch en sociaal welbevinden.
- In de bouwsteen gezondheid komt de holistische visie op gezondheid en de beleidsmatige aanpak aan bod.

FICHE Welbevinden op school

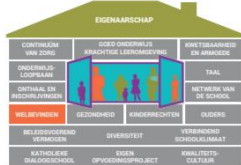
Vademecum zorgbreed en | Vademecum zorgbreed en | Welbevinden | Fiche Welbevinden.pdf | screenshot maken op lapto

https://cached-api.katholiekonderwijs.vlaanderen/content/09d11c6c-93fb-4255-b5a3-e6801bf2b809/atta...

Dagboek Vragen en antwoord... ISC-richtlijnen M-d... U bent afgemeld bij... Het referentiekader... guimard sharepoint... Dienst Lerenden - I... Vlaanderen

1 van 2

Hardop voorlezen Teken Tekenen Markeren Wissen

Welbevinden

Situering

In de bouwsteen welbevinden gaan we dieper in op het luik psychisch en sociaal welbevinden. In de bouwsteen gezondheid komt de holistische visie op gezondheid en de beleidsmatige aanpak aan bod.

Als je in je klas en op school werk wilt maken van welbevinden, begin je daar niet zo maar aan. Welbevinden is een breed begrip. Eerst zal je samen met je collega's een visie ontwikkelen op welbevinden. Volgende vragen kunnen jou en je collega's hierbij inspireren:

- Welke visie heeft onze school op het welbevinden van leerlingen?
- Welke concrete acties doen we om het schoolklimaat en het welbevinden van leerlingen en personeel te versterken?
- Op welke manier worden leerlingen betrokken bij het beleid rond welbevinden? Op welke manier de ouders?
- Hoe evalueren we het welbevinden van leerlingen en ouders?
- Wat doen we met de resultaten van die evaluatie?

Daarnaast vind je hiervoor heel wat inspiratie in de bouwsteen verbindend schoolklimaat.

Wat?

In deze bouwsteen bespreken we drie thema's waarop je rechtstreeks

Situering

Wat?

Bronnen en materialen

WAT?

- In deze bouwsteen bespreken we drie thema's waarop je rechtstreeks invloed kan uitoefenen:
- leerlingengesprekken
- pesten
- problematische afwezigheden en schooluitval

Voor veel voorkomende psychosociale problemen verwijzen we naar gespecialiseerde literatuur en websites

SAMENVATTING

Meer weten?

<https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/vademecum-zorg-en-kansen>

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/vademecum-zorg-en-kansen>. The page title is "VADEMECUM ZORGBREED EN KANSENRIJK ONDERWIJS - BOUWEN AAN EEN SCHOOL VOOR IEDEREEN".

The main content is a house-shaped diagram with the following components:

- EIGENAARSCHAP** (Roof)
- CONTINUÛM VAN ZORG** (Top Left)
- GOED ONDERWIJS KRACHTIGE LEEROMGEVING** (Top Center)
- KWETSBAARHEID EN ARMOEDE** (Top Right)
- ONDERWIJS-LOOPBAAN** (Middle Left)
- ONTHAAL EN INSCHRIJVINGEN** (Middle Left)
- WELBEVINDEN** (Bottom Left)
- GEZONDHEID** (Bottom Center Left)
- KINDERRECHTEN** (Bottom Center Right)
- OUDERS** (Bottom Right)
- BELEIDSVOEREND VERMOGEN** (Bottom Left)
- DIVERSITEIT** (Bottom Center)
- VERBINDEND SCHOOLKLIMAAT** (Bottom Right)
- KATHOLIEKE DIALOGSCHOOL & EIGEN OPVOEDINGSPROJECT** (Bottom Left)
- KWALITEITS-CULTUUR** (Bottom Right)

The diagram also includes a central illustration of a family (two adults and two children) standing in a doorway.

On the right side of the page, there is a list of topics related to the vademecum:

- Vademecum zorgbreed en kansenrijk onderwijs - bouwen aan een school voor iedereen
- De grond waarop wij bouwen
- Beleidsvoerend vermogen
- Diversiteit
- Verbindend schoolklimaat
- Goed onderwijs - krachtige leeromgeving
- Continuüm van zorg
- Kwetsbaarheid en armoede
- Taal
- Gezondheid
- Welbevinden
- Onderwijsloopbaan
- Onthaal en inschrijvingen
- Kinderrechten
- Ouders
- Netwerk van de school

fb.com/KatholiekOnderwijsVlaanderen

linkedin.com/company/katholiekonderwijsvlaanderen

twitter.com/KathOndVla
twitter.com/BoeveLieven

instagram.com/kathondvla